

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XII.
Štev. 19

TELEFON: UREDNIŠTVA 25-67
UPRAVE 28-67
POSTNI ČEKOVNI RAČUN 1L409

Maribor, torek 24. januarja 1939

NAROCNINA NA MESEČ.
Prejeman v upravi ali po pošti 10.— din.
dostavljen na dom 12.— din, tujina 25.— din

Cena
din 1.—

Katalonska tragedija na višku

Nacionalistične čete se vedno bolj bližajo Barceloni in obstreljujejo že predmestja — Strahoviti letalski napadi noč in dan — Položaj v Barceloni obupen — V Franciji se pripravljajo na sprejem umikajočih se republikanskih čet

PARIZ, 24. januarja. Po poročilih iz Španije se bije na katalonskem območju odločilni boj za usodo Barcelone, kateri se čete generala Franca vedno bolj približujejo. Sedaj obstreljujejo nacionalistični topovi že zunanja barcelonska predmestja. Napad je v teku z vseh strani, razen s severovzhodne, kjer ima mesto še prosto zvezo s Francijo. Na obalni strani so bile čete generala Yague že včeraj oddaljene od Barcelone samo še 20 km, ta razdalja pa se stalno krči. Prav tako so napredovale včeraj na razdaljo 20 km tudi čete generala Garcia Vallina na severovzhodni strani. Igualada, ki je bila zavzeta v nedeljo zjutraj po 24-urni siloviti bitki, je popolnoma v razvalinah. Republikanske čete se z mirzično naglico in naravnost z divjim obupom pripravljajo na boj v zadnjih postojankah okoli katalonske prestolnice. Najhujiši boji se bijejo pri Villanuevi, kjer skušajo republikanci za vsako ceno zaustaviti napredovanje nacionalistov. Republikance vzdržuje še zadnje upanje, da bo mogoče Barcelono braniti neposredno v predmestjih kakor Madrid. Razglašeno je obsedno stanje. Tuj konzulari, poslanstva itd. se že seje na severovzhod. Za rešen uspeh obrambe je pa vedno manj pogojev in zdi se, da se katalonska tragedija bliža koncu.

STALNO NAPREDOVANJE NACIONALISTOV.

SALAMANCA, 24. januarja. Po poročilu nacionalističnega vojnega vodstva se pohod proti Barceloni nadaljuje z vso energijo. Včeraj so nacionalistične čete obklopile Manreso, kjer so bili republikanci zbrali močne oddelke, da bi zadržali nadaljnje prodiranje nacionalistov. Pričakuje se, da bodo nacionalisti brez večjih težko prekorachili reko Cardenero. Pri Manresi so nacionalistične čete zavzele včeraj sledeče kraje: Famollos, Castel Fullo, Pierollo, St. Mateo in Arabelle. Pri Villi Franci del Panades so zavzele razne važne postojanke ter vasi St. Lorenzo in Subirat, ki ležita nekako 28 km pred Barcelono.

LERIDA, 24. jan. Avala. Posebni poročevalec DNB poroča, da so nacionalistične čete obklopile Manreso od vseh strani in je mogoče vsako uro pričakovati, da bodo mesto popolnoma zavzele. Nacionalistične čete stoje že pri reki Cardeneri.

BURGOS, 24. jan. Včeraj so Francove čete zavzele Monterell ter prišle na 22 kilometrov pred Barcelono, tik pred zadnjo republikansko obrambno črto. Ob obali so pa marokanske čete prodrele še dalje in stoje le še 19 km pred Barcelono.

SILNI LETALSKI NAPADI.

BARCELONA, 24. jan. Avala. Sinoči ob 22.30 je bil izvršen v teku dneva že 13. nacionalistični letalski napad na Barcelono. Učinek tega napada je bil strah. Bombe so porušile veliko število hiš, posebno palač, ki stoje levo in desno od magistrata. Uradništvo republikanske vlade je večnoma že pobegnilo iz Barcelone. V zadnjih 24 urah so pričeli odhajati tudi tučci.

BARCELONA, 24. jan. Avala. Po polnoči so prihileta nacionalistična letala z nova bombardirala razne dele. Zaradi nevarnosti letalskih napadov ni mogoč vsem mestom nihče stati. Tverna škoda in stvo vseh število mrtvih še ni znano.

POLOŽAJ V BARCELONI.

PERPIGNAN, 24. januarja. Kakor poročila republikanski begunci, ki prihajajo čez mejo v Francijo, se je položaj v Barceloni letom večerništem dneva zelo poglobil. Če bi deli je utrujenosti vsako izdihavanje. Barcelono bi tudi brez večjih težav tokrat razvalili, ker je celotno mesto razrušeno. Nacionalistične četni so popolnoma razdeljali barcelonsko letališče, da je čisto neuporabno.

Rusiji se že pripravljajo na padec Barcelone. Splošna sodba je, da je mesto izgubljeno. Pariški list »Ere Nouvelle« piše, da Barcelone ni več mogoče obraniti. V Londonu je upanje v republikanski uspeh izginilo. Po poročilu iz Moskve tudi tam ne računajo več z možnostjo obrambe Barcelone in je Stalin zato odbil republikansko prošnjo za novo pomoč.

PARIZ, 24. jan. V Franciji vlada zaradi nevarnosti padca Barcelone velika zaskrbljenost pred navalom beguncev iz Katalonije. V teku so že obsežne priprave za sprejem čet, ki se bodo umaknile čez mejo v Francijo. Republikanci bodo že takoj na meji razoroženi in odpeljani v že pripravljena taborišča.

PARIZ, 24. jan. Španski zunanji minister del Vayo je prispel iz Zeneve v Pariz, kjer se je sestel s francoskim zunanjim ministrom Bonnetom. Govorila sta o pripravah za sprejem beguncev iz Barcelone v Francijo.

FRANCO ŽE IMENOVAL KOMISARJA.

BURGOS, 24. jan. Avala. General Franco je imenoval znanega veleindustrija in predsednika upravnega sveta Hispano-Suiza d. d. za bodočega komisarja Barcelone.

Prebivalstvo beži iz predmestj v sredo mesta. Francoska letalska družba, ki je oskrbovala letalski potniški in poštni promet med Francijo in Barcelono, je ta promet ustavila. Včeraj sta priplula v luko dva angleška krizarka, nato pa je prispela še ameriška krizarka, da odpeljejo iz Barcelone angleške, odnosno ameriške državljane.

UPANJE GINEVA.

BERLIN, 24. jan. V Angliji, Franciji in

Pred novo evropsko krizo

VAŽEN TEDEN V FRANCOSEM PARLAMENTU. — V PARIZU NAPOVEDUJEJO PO ZMAGI GENERALA FRANCA TEŽKE DOGODKE.

PARIZ, 24. januarja. Ta teden bo velikega pomena za notranjo in zunanjo politiko Francije. Dovernišča bo predvsem velika zunanje-politična debata v parlamentu z govorom znan. ministra Bonnet ali morda tudi ministrskega predsednika Daladierja. Doslej se je pokazalo, da niti eden izmed govornikov ni zadovoljen z znanjo politiko vlade. Sicer ni dvoma, da bo vlada dobila zaupnico, vendar bi si želela ustvariti trdnjšo zaslombo in pripravila pomembno resolucijo o nedeljivosti francoskega imperija. Večina politikov je prepričana, da bošta Italija in Nemčija povzročili po zmagi

generalu Franca v Španiji veliko mednarodno politično krizo. Vsi kritiki se dvigajo proti poluradnemu razširjanju optimizma, ki zatrjuje, da zahteva Italija samo gospodarske koncesije. Italijanska kampanja proti Franciji, ki stalno narašča, naravnost ruši ta optimizem. Medtem ko se je zdela politika Nemčije še nedavno neodločena, sedaj v Parizu nihče več ne dvomi v nemško podporo italijanskim zahtev. Dokončana in pripravljajoča se potovanja nemških in italijanskih državnikov dokazujejo, da si hoče Berlin in Rim zavarovati zadetle za odločilno ofenzivo proti zahodu.

Kampanja za varnost Anglije

VAŽNA SEJA MINISTRskega SVETA. — GOVOR MINISTRskega PREDSEDNIKA CHAMBERLAINA PO RADIU.

LONDON, 24. jan. Včeraj je bila v ministrskem predsedstvu v Downing Streetu deseta važna seja ministrskega sveta, ki je bila posvečena izključno obrambi, zlasti na morju. Poleg Chamberlaina so se udeležili seje tudi zunanji minister Halifax, sir Samuel Hoare, Kingsley Wood, MacDonald ter državna podtajnik v zunanjem ministrstvu Cardogan in Robert Vansittard. Ob 22.30 je spregovoril po radiu premier Chamberlain in povabil angleški narod v prostovoljsko službo državne obrambe. Anglija mora biti sposobna, je dejal, da bo v primeru potrebe pripravljena na vojno. »S tega nočem nikakor reči, da je vojna blizu, kajti Anglija prav gotovo ne bo nikogar napadla. Lahko se pa zgodi, da se bo morala udeležiti vojne, ki jo bodo izvali drugi. Sedanja razvoj moderne letalske tehnike je povzročil, da Anglija ni več izoliran otok in se ne more več zanašati na svojo

GOVOR MINISTRskega PREDSEDNIKA CHAMBERLAINA PO RADIU. —

pridno varnost. Ako hočemo biti kljub temu varni, moramo biti že v miru pripravljeni na vojno, da nas napadelec ne najde nepripravljenega. Priporočam vsakomur, da točno izpolnjuje navodila, ki bo v obliki razdeljena med vas, kako naj se ravna v primeru vojne. Poudarjam, da je moj poziv in vaš odziv prostovoljen napor vsega naroda, pa če bi pri tem tudi žrtvovali del svoje osebne svobode. Pokazati moramo vsemu svetu, kaj zmore svobodno ljudstvo.

Ta Chamberlainov govor je pričel velike akcije za obrambo Anglije. Sedaj bodo neprekinjeno dva meseca predavanja o nevarnostih za civilno prebivalstvo v bodoči vojni in o obrambi proti tej nevarnosti. Razdeljenih bo 20 milijonov brošur z navodili za vojno. Razen tega bo moral vsak Anglež izpolniti posebno vprašalno pojo, za kakšno službo bi bil v primeru vojne sposoben.

Zapiski

Kakšne uradnike potrebuje država

»Vlada ne bo prenesla nesposobnega uradnika, za svoje delo neodgovornega, proti državljanom veleposposkega, pa naj bo v nižjih instancah ali pa na najvišjih mestih: Primere neuslužnosti, nevljudnosti in nadutosti bo brezobzirno odstranila. (Rudolf Halik, CSR.)

Daladierjeva linija?

Francoski ministrski predsednik postaja po svojem severnoafriškem potovanju v Tuniziji zelo popularen, zlasti pa v Sev. Africi. Listi so že javili, da se je mnogo tuniških mater odločilo, dati svojim mladčkom ime Daladier (n. pr. Daladier Melchior Bej). Zdad predlaga tuniški list »Depeche Tunisienne«, pišoč o delu na tuniških utrdbenih linijah, da bi najjužnejši del teh utrdb dobil ime Daladierjeva linija. Razen tega bo mestni svet v Tunisu na svoji prvi seji preimenoval eno glavnih mestnih ulic v Daladierjevo ulico.

Vzroki belgijske nevtalnosti

Belgijski minister Jaspas je imel nedavno govor, v katerem je pojasnjeval vzroke preokreta v belgijski politiki, ki je iz tesnega povojnega zaveznitstva s Francijo prešla v zadnjih 2 letih v nevtalnost in v dobro razmerje ne le s Francijo in Anglijo, temveč tudi z Nemčijo. V svojem govoru je Jaspas tenkočutno, toda dovolj očitno naznačil francoskim posludalcem te vzroke tako-le: »Po postopnem rušenju versajske pogodbe je Belgija čakala na reakcijo — toda ta ni prišla. (Missil je tu posebno na 7. marec 1936. — okupacija Porenja). Zato smo se odločili, da se vrnemo k politiki nevtalnosti, nevtalnosti iz leta 1914.«

Francija se ne bo bojevala za nikogar

Glavni tajnik republikansko-socialistične stranke, bivši minister prof. Déat je objavil v »Paris Soir« članek z naslovom »Naravno reagiranje Francozo«, v katerem analizira odnos povprečnega Francoza do nekdanjega češko-slovaškega vprašanja in Monakovega. V francoskem ljudstvu, pravi Déat, so korenine globoke modrosti, ki je odklonila veliko pustolovščino v lanskem septembru. Zlasti francoskim kmetom ni bilo potrebno točno vedeti, kako je sestavljena Češko-Slovaška, kako je nastala po vojni, niti kje so njene meje, da bi pogodili, da ta država, sestojeca iz toliko narodnosti, ne more imeti zgodovinske upravičenosti kakor Francija. Francozi tudi niso smatrali za pretirano, če je prebivalstvo nemškega jezika in kulture hrepelo po priključitvi k nemški državi, predvsem pa se jim je zdelo absurdno, da bi Francija poglala svoje žive sile v vojno z negotovim koncem, toda z gotovina dvema ali tremi milijoni trupel. Marcel Déat pravi dalje: Široki francoski sloji, ki so odklonili vojno za Čehe, ne bodo sprejeli tudi vojne za Poljake, niti za Romune ali celo za sovjetsko Rusijo. Francozi so pripravljeni braniti samo integralnost svojega imperija.

Protizidovski izgredi v Angliji

V skoro vseh londonskih kinematografih so predvajali minule dni kratak film, v katerem prosi chamberburjski nadškof angleško javnost za podporo židovskim beguncem. Pri predvajanju teh filmov pa je skoro povsod prišlo do demonstracij. Občinstvo je zahtevalo, da bi se nadškof brigal najprej za angleške nezaposlene, kajti na ta način pride angleški denar v angleške roke. Ponekod so zavzele demonstracije resen značaj. Občinstvo je več židov napadlo in preteptalo, tako da so jih morali nekaj poslati v bolnišnico. Osem demonstrantov je bilo aretiranih.

Maribor, 24. januarja.

Vsakomur, ki zasleduje politični razvoj sodobnega sveta, zlasti pa preobrazbo Evrope, mora postati kmalu očito, da je Poljska država, katere položaj je v Evropi mogoče najkločljivejši. Usodnost njenega položaja izvira predvsem iz dejstva, da leži med dvema velikima državama, ki se bosta nekoč po neki zgodovinski nujnosti morali pogledati iz oči v oči in izčistiti svoje medsebojne odnose, pa najsi bo to na lep ali pa na brutalen način. In ker dogodki ne kažejo ravno, da se boste Nemčija in Rusija pogovarjali nekoč na blag način, grozi Poljski nevarnost, da postane prizorišče medsebojnega obračunavanja dveh velikih evropskih sil. Najti v tem nezavidnem položaju neko obliko znosnega sožitja s sosedom na zapadu in s sosedom na vzhodu je bil vedno osnovni aksiom poljske zunanje politike.

Iščoč ta modus, je bila poljska mednarodna politika od vseh svojih začetkov med najmanj ustaljenimi v Evropi; vedno je nihala med nasprotji in se nagibala zdaj na to, zdaj na ono stran. Po zadnjih evropskih dogodkih pa se je je polastila naravnost nerazvoja. V razmeroma kratkem času se je približala in zopet oddaljila od Nemčije, Francije, Rusije... To neprestano kolebanje poljske zunanje politike je znak, da mučijo Poljsko velike skrbi glede nadaljnega razvoja v Evropi.

Veren izraz tega nemira je tudi poljsko časopisje. V poljskih listih se neprestano pojavljajo članki, izražajoči resen strah pred bodočnostjo. Vedno pogosteje se stavlja vprašanje: »Kaj bo naprej?«

To negotovost najlepše označuje članek enega izmed vodilnih poljskih publicistov Z. Litzijskega, ki pravi: »V knjigi »Mein Kampf« je napisal Hitler, da Nemci nikakor ne morejo dopustiti, da bi se od njihovem vzhodnem boku razvijala kakršna koli vojaška sila. Nobenega dvoma ni, da so danes v Nemčiji ljudje, ki domnevajo, da je prišel čas, ko bo treba vzhodno Poljsko zlostiti. Na kakšen način pa je mogoče to doseči? Izvati spor? Staviti pogoje, ultimatum? Nemci dobro vedo, da Poljaki nikoli ne bodo ničesar dali brez vojne. Zato pomembni opazovalci evropske situacije pravijo, da se bodo dogodki razvijali v drugačni smeri. Mnoga znamenja že kažejo, da bo skušala Nemčija oslabilati naše sile od znotraj. »Ukrajinsko vprašanje« prav lahko postane izhodišče te akcije, ki bi se razvijala okoliščinam primerno, ne da bi zahtevala trenutno rešitev.«

V nadaljnjem razpravljanju pravi članek, da odločilna mesta v Berlinu nihajo med dvema možnostima bodoče nemške politike. 1. Izkoristiti svobodo, ki jo je dalo Monakovo in je Nemčija ni popolnoma izrabila, da bi razširila in poglobila svoj vpliv v vzhodnoevropskih predelih, iz katerih se Francija in Anglija postopoma umikata, ali pa, izkoristiti dejstvo, da z vzhoda ne grozi nobena nevarnost, in skupno z Italijo pristopiti k generalni razpravi z zapadnimi velesilama.

V prvem primeru bo seveda takoj postal aktualno poljsko-nemško vprašanje, in po najnovejših dogodkih sodeč, se Nemčija nagiba k drugi možnosti svoje politike. Na željo Italije je namreč nenadoma popustila v forsiranju vprašanja, da bi lahko krepkeje podprla Italijo v njenem sporu s Francijo. In ker vodita Italija in Nemčija v Evropi vzporedno politiko, je mogoče smatrati to nenadno popustitev Nemčije v reševanju vzhodnoevropskih vprašanj kot znak, da se je — seveda le začasno — odločil za izvajanje druge možnosti svoje politične smeri. Zaradi tega je tudi Hitlerju razmeroma lahko uspelo, pridobiti poljskega zunanjega ministra Becka zopet na svojo stran, kar bi se ne bilo zgodilo, če bi ne bil dal Becku pomirjevalnih izjav.

Kljub vsemu temu pa ostane položaj Poljske neresen, kajti Nemčija se bo prej ali slej zopet obrnila proti vzhodu. Čeprav je nemški kancelar dejal ministru Becku, da Nemčija lahko uresniči svoje načrte na vzhodu brez okrovnitve Poljske, je vendarle jasno, da je nemški načrt z Ukrajino v nasprotju s to možnostjo. mfs.

Odkrite besede sira Edena

MIR JE MOGOČ SAMO, AKO POKAŽETA ANGLIJA IN FRANCIJA NE-OMAJNO ODLOČNOST. — O TUJIH NAMENIH V ŠPANIJI.

LONDON, 24. jan. Včeraj je imei bivši angleški zunanji minister sir Anthony Eden v svojem volinmem okraju v Coventryju senzacionalen govor, v katerem je poudaril, da je v sedanjih razmerah najboljši doprinos miru tako s strani Anglije kakor Francije, da pokažeta oba imperija neomajno odločnost, tako v Sredozemlju kakor drugje. Anglija in Francija imata v Španiji samo en edini, a bistveni interes, da ostane teritorialna integriteta Španije nedotaknjena in da ne ostane niti na najmanjšem kosu Španskega ozemlja nobena tuja sila. Po mnenju najbolj vestnih strokovnjakov je razmerje materialne oboroženosti generala Fran-

ca nasproti republikancem 3 : 1. »Odkod je prišlo to orožje? Prav gotovo ne iz Španije! Vsako ve, kdo je to orožje dobavil in kdo ga še vedno dobavlja. To je očita kršitev vseh dogovorov, ki so bili sklenjeni z Anglijo. Tudi vojaki rusijo s tujnimi topovi španska mesta, tuji letalci bombardirajo s tujnimi letali nedolžno civilno prebivalstvo na najgrozovitejši način. Ali še more kdo tajiti, da zmagal generala Franca ne bo zmagal tujcev? Zakaj grozijo Franciji, ako bi storila samo del tega, kar delajo sami že ves čas? Ali je to morda podlaga za prijateljstvo, ki naj bi vladalo med narodi?«

Novi politični obiski

NEMŠKI ZUNANJI MINISTER VON RIBBENTROP POTUJE V VARŠAVO. — ITALIJANSKI ZUNANJI MINISTER GROF CIANO PRIDE V BERLIN IN POJDE POZNEJE ŠE SAM V VARŠAVO.

BERLIN, 24. januarja. Nemški zunanji minister von Ribbentrop bo odpotoval 25. t. m. zvečer v Varšavo, da vrne obisk poljskemu zunanjemu ministru Becku v Nemčiji. Kakor se na poučenem mestu zatrjuje, ne bodo ob tej priliki sklenjene med Nemčijo in Poljsko nobene nove pogodbe in tudi stare ne bodo podaljšane, saj za to ni nobene potrebe, ker poteče nemško-poljski prijateljski pakt šele leta 1944. Obisk bo namenjen samo izmenjavi misli o mednarodnem političnem položaju, raznih nemško-poljskih zadevah in manifestaciji nemško-poljskega sodelovanja. Kmalu po vrnitvi von Ribbentropa

iz Varšave bo prišel v Berlin italijanski zunanji minister grof Ciano. Ker bo sledil sestanku Clana in Ribbentropa tik po Cianovem obisku v Beogradu in Ribbentropem v Varšavi, bosta oba voditelja zunanje politike osi Rim-Berlin lahko informirala drug drugega o teh sestankih in zavzela stališče do raznih problemov vzhodne in južnovzhodne Evrope. Senzacijski tudi ta sestanek ne bo ustvaril, ker bo v glavnem le posvetovalnega značaja. Glavni predmet sestanka pa bo sredozemsko vprašanje. Meseca februarja bo grof Ciano obiskal Varšavo.

Strah pred teroristi v Angliji

POVEČANJE STRAŽ PRI JAVNIH ZGRADBAH. — STRAŽENJE POLITIKOV. ZAPLENITEV DVEH TON RAZSTRELIV.

LONDON, 24. jan. Nevarnost terorističnih atentatov v Angliji in Irski še ni minila in policija ima polne roke dela, da zavaruje najvažnejše javne zgradbe in osebnosti, ker se zdi, da nameravajo teroristi pričeti sedaj atentate namesto na zgradbe na javne osebnosti. Policija dobiva stalno anonimna pisma o pripravljanih atentatov na posamezne osebnosti. Verjetno je, da pošiljajo ta pisma teroristi sami, da bi zmotili policijo. Vendar so bile zelo povečane straže okoli kraljevskega dvora in stanovanj raznih politikov. Tudi v Dublinu so straže pomnožene in varujejo predvsem predsed-

nika De Valera. Policija je našla na raznih kraih dve toni razstreliv, ki so bila namenjena za nove atentate. Bilo je znova aretiranih več sumljivih oseb. Policija ima baje že sled, po kateri upa priti do vodstva irske teroristične akcije.

LONDON, 24. jan. Predsednik Severne irske, Bates, se mudi v Londonu, kjer raziskuje zadnje teroristične atentate, ki jih je povzročila irska teroristična organizacija IRA (irska republikanska armija). V Londonu so odkrili 300 revolverjev in veliko municije v središču mesta. V Manchesteru so aretirali dve ženski, ki so ju zalotili pri pripravljanju atentata.

Protizidovska internacionala

JUTRI ZVEČER BOSTA GOVORILA V BERLINSKI SPORTNI PALAČI OKROŽNI VODJA STREICHER IN ITALIJANSKI MINISTER FARINACCI.

BERLIN, 24. januarja. Berlinsko okrožje nacionalno-socialistične stranke je sklicalo za sredo, 25. t. m., zvečer v Sportni palači v Berlinu veliko zborovanje, na katerem bosta nastopila kot glavna govornika okrožni vodja Julius Streicher in italijanski minister Farinacci. Farinacci, ki je v Italiji glavni vodja antisemitizma in znan tudi kot polemik proti katoliški duhovščini, je tudi glavni bojevnik za zlitje nacionalno-socialistične

in fašistične ideologije. Tudi ob priliki kongresa nacionalnih socialistov v Nürnbergu je vodil italijansko delegacijo. Juristično zborovanje se bo zato vršilo v znamenju protizidovske internacionala. Zanimivo je tudi, da bo nastopil Streicher kot govornik sedaj prvič po treh letih. Za zborovanje in govore na njem vlada zato v Berlinu precejšnje zanimanje, zlasti pa so glasna uganjanja, kaj bo povedal italijanski minister Farinacci.

Vistosmerjanje Klajpede

POD VODSTVOM DR. NEUMANNA I N PREDSEDNIKA DIREKTORIJA BERTULEITA DOBIVA KLAJPEDSKO OZ EMLJE VEDNO BOLJ NACIONALNO-SOCIALISTIČNI ZNAČAJ.

KLAJPEDA, 24. januarja. Novi klajpedski direktorji pod vodstvom Willyja Bertuleita je izdal razglas, v katerem pravi, da pripada nova avtonomna klajpedska vlada nacionalno-socialistični ideologiji in bo uređila vse javno življenje po nemškem vzorcu. Posebno skrb bo posvečala tudi vzgoji šolske mladine v te ideologiji. Vsi litvanski učitelji bodo odstranjeni. Dalje bo direktorji zahtevali izpustitve vseh Nemcev, ki so še zaprti. Novi predsednik direktorija Bertuleit je intimni sodelavec dr. Neumann,

ki je nekakšen klajpedski okrožni vodja (Gauleiter). Leta 1935. je bil zaradi veleizdaje obsojen na 12 let ječe, a l. 1938. amnestiran. Dr. Neumann je ustanovil te dni nacionalno-socialistično vodstvo, ki šteje 15 članov, med katerimi je tudi Bertuleit. Ustanovljeni so bili tudi napadalniki oddelki, ki nosijo enake krojke kakor v Nemčiji, a se imenujejo »varnostni oddelki«. Pripravlja se pa tudi ustanovitev Hitlerjeve mladine in Delovne fronte. Klajpeda se tako naglo, vsaj duhovno in organizatorično, izenačuje z Nemčijo in

v Kaunasu prepučajo dogodkom v Klajpedi vedno bolj svobodno pot.

Wiedemann odhaja v Ameriko

BERLIN, 24. jan. Havas. Kapitan Wiedemann, ki je znan kot prijatelj kancelarja Hitlerja in ki je že imel več strogo poverljivih misli v Angliji, bo imenovan za generalnega konzula v San Franciscu (USA). V nemških krogih pravijo, da je to mesto kapetana Wiedemanna samo prva stopnja v njegovi najnovjši karieri, ki naj bi imela za smoter, doseči čast nemške veleposlanika v Washingtonu.

Arabci na poti v London

KAHIRA, 24. jan. Arabski delegati za londonsko konferenco o Palestini, so davi odpotovali iz Port Saída. Med njimi sta tudi dva delegata zmerne arabske stranke in nasprotnika jeruzalemskega muftija, ki je na intervencijo iraškega ministrskega predsednika pristal, da se smeta udeležiti konferencie kot opazovalca.

JERUZALEM, 24. jan. Voditelj opozicijske arabske stranke bej Našašibi je zahteval enako reprezentacijo pri londonski konferenci kot ostali Arabci. Včeraj je bil poizkušen v središču Jeruzalema atentat na člana Našašibijeve rodbine.

Angleško letalstvo pred drugim

LONDON, 24. jan. Včeraj je naglasil angleški letalski minister Kingsley Wood v svojem govoru, ki ga je imel na inspekcijskem potovanju po Surreyju, da je srečen, da more javno povedati, da je Anglija že sedaj daleč pred drugimi narodi, kar tiče letalske obrambe.

ODMEV NEMŠKEGA POMORSKEGA OBOROŽEVANJA V ANGLIJI

LONDON, 24. januarja. Splovitev nemške oklopne križarke »Seydlitz« z 10.000 tonami in 20.3 cm topovi je vzbudila v Angliji veliko presenečenje, ker pomeni povečanje nemške bojne mornarice še pred revizijo nemško-angleškega pomorskega sporazuma. Odgovor Nemčije na angleško noto glede te revizije se sedaj v Londonu proučuje, odgovor pa bo poslan vsakekor še ta teden.

ARETACIJA ITALIJANSKEGA NOVINARJA V TUNIZIJI

TUNIS, 24. januarja. V Tuniziji je bil aretirani italijanski novinar Carlo Ciucci, poročevalec dnevnika »Il Resto del Carlino«, ker se je približal prepovedani utrdbeni coni in fotografiral razne objekte. Izročen je bil vojaškimi oblastem in bo obtožen vojnustva.

IZJAVA ARITE

TOKIO, 24. jan. Na kritiko poslanca Jušana, da je japonska zunanja politika preveč popustljiva, je odgovoril zunanji minister Arita, da je bolje ogniti se zaenkrat nepotrebnim sporom z nekaterimi velesilami.

BETHLEN PROTI PROTIZIDOVSKEMU ZAKONU

BUDIMPESTA, 24. jan. Bivši ministrski predsednik grof Bethlen je včeraj sirahovito napadel vlado zaradi novega protizidovskega zakona. Z njim bi bilo prizadetih nad milijon Madžarov.

VISOKA POKOVA V RIMU

RIM, 24. jan. Princeza Marija Savojska, hči italijanskega kralja, in princ Louis Bourbonško-Parmiški sta se včeraj poročila ob velikih svečanostih v Quirinalu. Nato jih je sprejel papež.

Vremenska napoved:

Oblačno, mestoma padavine, v nižini dež. Kasneje bolj jasno.

Borza: C u r i h, 24. jan. Devize: Beograd 10, Pariz 11,70, London 20,71, Newyork 442,875, Milano 23,30, Berlin 177,25, Praga 15,16.

Smučarska poročila

(»Putnik«, Maribor, 24. jan.)

Peca: —4, sneži, 30 cm novega, snega, snega na podlagi 50 cm, smuka idealna. Kottje-Rimski vlec: nič stopinj, zelo oblačno, mirno, 13 cm južnega snega, smuka za silo. — Senjorjev dom: —5, sneži, 30 cm novega snega, snega na podlagi 10 cm, smuka idealna. Mozirska koča na Golteh: —1, sneži, 60 cm snega, smuka ugodna. Mariborska koča in Pohorski dom: —1, severni vetrovi, 30 cm novega snega, smuka ugodna. — Od drugih postojank ni poročil!

Novice

Kako se potvarja narodna resnica

PRECUDNE ZAHTEVE »DE UTSCHTE NACHRICHTEN«.

Ker nadaljuje ta novi nemški list, ki izhaja sedaj v Zagrebu, očitvidno računajo s cenzuro, ki ne pozna razmer v Sloveniji, svoje napade z lažnim zavijanjem predvojnih razmer, moramo ponovno opozorjati javnost na namene tega lista.

V štev. 4. prinaša ta list članek, v katerem zagovarja nemstvo vseh tistih štajerskih po sili-Nemcev, ki se pišejo s popolnoma slovenskimi imeni, četudi z različnimi sch, gg, er namesto ar itd., in so sinovi pristnih slovenskih staršev, iz pristno slovenskih krajev, ki so se ponemčurili bodisi pod vplivom šol, ali uradov, ali pa raznih delodajalcev.

Ko zahteva ta list, da se vse te po sili-Nemce in njihove otroke šteje in upošteva kot pristne Nemce, opozarja na nemška imena raznih koroških Slovencev in vdičiteljev s pristavkom, da bi se pri enaki meri koroškim Slovencem vzelo najvažnejše može.

Tudi ta članek ima kaj čuden namen, ker zamolči, da so na Koroškem in deloma tudi v nekaterih krajih na Štajerskem župniki pod cesarico Marijo Terezijo, posebno pa pod cesarjem Jožefom II., moralni na podlagi cesarskega ukaza spreminjati imena v »dobra nemška imena« ter so zaradi tega iz pristnih slovenskih men na Koroškem nastala naenkrat v popolnoma slovenskih krajih pristna nemška pismena imena, kar se je že v mnogih slučajih v krstnih knjigah dokazalo.

S tem pa se nikakor ni mogla spremeniti narodnost, kakor se tudi sedaj ni spremenila narodnost pri fistic, ki so skušali to napraviti s tem, da so svoje ime namesto s pravilnim k pisali z dvema gg, ali namesto s pravilnim č, pisali s tsch itd.

V štev. 5. podčrtava list »Deutsche Nachrichten«, da je v Nemčiji delovanje Sokola povsod dovoljeno, kar seveda ni res, in izvaja iz tega zahtevo, da se mora v celnem Spodnjem Štajerskem vsem tistim »turnerjem« in nemškimi telovadnim društvom, katerim se je moralo leta 1918, in 1919, radi protidržavnega delovanja prepovedati nadaljevanje tega delovanja in zakleniti telovadno orodje, vse to orodje vrnil, in vsa ta društva »turnerje« zapeljati ozirovorj!!!!

Danes tudi te članke samo registriramo ter se vrnemo na svojedobni članek tega lista, v katerem želi Nemcem na severozahodu, da bi se jim ravno tako dobro godilo, kakor Koroškim Slovencem.

Tudi sedaj citira ta list »Koroškega Slovenc«, ki se sklicuje na izjave komisarja Burekla na Dunaju, ministra Klausnerja in drugih gospodov v notranjem mi-

nistrstvu v Berlinu v dokaz za to, da nacionalni socializem principielno prizna druge narodnosti in državi.

Ti citati so sami na sebi napram nam in napram naši državi oblasti popolnoma odveč, ker je znano, da je manjšinsko šolstvo v Sloveniji tako v štajerskih okrajih, kakor tudi v prekmurskih, v okraju Kočevje in Novo mesto, popolnoma zakonito in pravilno izvedeno in imajo tudi Nemci v Mariboru svojo manjšinsko šolo.

Pri tej priliki pa moramo pibiti, da koroški Slovenci nimajo niti sence teh manjšinskih pravic.

Hinavščina citatov in zavijanja lista »Deutsche Nachrichten« se kaže ravno v tem, da navaja samo posamezne dele enega ali drugega govora in enega ali drugega članka, izpušča pa najvažnejše dele.

Tako je ravno tisti gospod, na katerega se ta list sklicuje, po naših informacijah moral istočasno, ko je ugotavljal veliki interes koroškega slovenskega ljudstva za narodno prosveto, ugotoviti tudi itak splošno znano dejstvo, da so slovenskim Korošcem vzeli celo slovenski abecednik in da so iztrobili iz šol vsako sled prejšnjih sutralovističnih šole, ki so vsaj po milosti nekaterih dobro mislečih učiteljev v prvem letu skušale poučevati slovenske otroke s pomočjo slovenskega jezika.

Učitelji ki so znali slovenski, so bili prestavljeni v nemške kraje in v popolnoma slovenskih krajih so bili vrhu tega ustanovljeni še popolnoma nemški otroški vrtci.

Samo mimogrede omenjamo iz zadnjega časa, da je bila n. pr. v Ločah nad Baškim jezerom prepovedana neka božična igra brez navedbe vzrokov, ali neki kmetijsko-gospodinjski tečaj v Skofičah, samo radi tega, ker so nekateri pobalni dekletom grozili in razbili nekaj šip.

Na ta način se lahko omogoči seveda vsaka slovenska prireditelj in če si Nemci v Celju, v Ptuj, v Marenbergu itd., želijo iste načine narodne borbe, jim moramo to prav resno odsvetovati.

Z listom »Deutsche Nachrichten« se skuša vplivati na vse, kjer koli raztresene Nemce v Sloveniji, očitvidno z namenom, da se jih razburja in da se moti narodni mir.

Gospodje, ki izdajajo ta list in ki pišejo v njega, so nam po večini znani. Ne smemo misliti, da se sedaj vračajo časi pred vojno in da se bomo Slovence pustili od takega lista izživati na način, kakor to obojajo vsi resni in pošteni Nemci.

»Kdor seje veter, bo žel vihare!«
abc.

Zborovanje našega obmejnega učiteljstva

V ZNAMENJU BORBE ZA STAN, ŠOLSTVO IN OBMEJNO UTRJEVANJE.

Okrajno učiteljsko društvo v Mariboru, levi breg, je preteklo soboto zborovalo v ljudski šoli v Krčevini pri Mariboru.

Ob skoraj 100 odstotni udeležbi je zborovanje otvoril društveni predsednik g. Vauda Mirko. Spomnil se je v izbranih besedah prvega naših književnih velmož — pred 20 leti umrlega Ivana Cankarja ter dne 15. t. m. umrlega, vedno po gestu narodne sloge nastopajočega in z zlatimi črkami v naši zgodovini zapisanega, visoko zaslužnega narodnega borca g. Bračko Evalda, župnika v našem obmejnem St. Ilju. Spomin obeh so zborovalci počastili s trikratnim »Slava!«-klicem. Izrazil je dalje zadovoljstvo, da je ban. šol. nadzornikom imenovan tovariš iz učit. vrst g. Ferdo Robič, ki pozna in bo gotovo podprl naše obmejno učiteljsko in šolstvo. V današnji borbi za dobrine učiteljstva. Šoli in narodu je pozvano vse učiteljstvo brez razlike in državo v edinstveno učit. organizacijo, ki je samo JUU.

Iz poročila društvenega blagajnika g. Košutnika Romana je razvidno, da se blagajniško stanje boljša in se bo še bolj, če bodo poverjeniki na šolah storili svoje dolžnost. Za referenta za Mladinsko Matičico je izvoljen g. Ivan Pur iz Kamnice, za Učit. tiskarno g. Andrejčič Ivan

in za Učit. dom g. First Marica, oba iz Krčevine. Zborovalci so odobravalji akcijo za zvišanje prejemkov vsem drž. uslužbenecem in uslužbenkam, akcijo za obvlad. Samopomoči in vse temeljite predloge za budžetni zakon, v katerega predlagajo še vnesti:

1. Priznanje nagrad po § 82 zak. o nar. šolstvu vsemu obmejnemu učiteljstvu v obliki doklad k plačl.
2. Priznanje posebnega prispevka za nabavo in vzdrževanje oblačil učiteljsvu onih banovin, v katerih se taka oblačila zahtevajo.
3. Brezplačno ali vsaj cenejšo dobavo šolskih potrebščin iz drž. in ban. zalog za obmejno šole.
4. Redno napredovanje učit. pripravnikov in IX. skupino po dobljenih pogojih.

Izrazil so tudi, da se šolski muzej za šole bivše marib. oblasti ne osnuje v Ljubljani, ampak v Mariboru. Po raznih objavah drugih stanovskih zadev je predsednik podal razen situacijskega še poročilo o seji obmejno-šolskega odseka in sestanka meddruštvenega narodno-obrambenega odbora. Slednji je med drugim sklenil, da vso akcijo za obmejno božičnice vodi s pomočjo drugih ustanov v CMD. Hvalevredno je populariziranje gmojne zaščite obmejne zemlje kot naj-

Naročila za naše

Laško pivo

se tako množijo, da nam žal ni mogoče v polni meri postreči vsem svojim cenjenim odjemalcem in konzumentom, ker hočemo dobavljati vedno le dovolj uležano pivo.

Od pomladi dalje bomo mogli ustreči vsem željam, za sedaj pa prosimo, naj ne bo nikdo ozlovoljen, če ne izvršimo vseh naročil. Naša specialiteta

Laško termalno pivo pride junija v promet

GOSTILNICARSKA PIVOVARNA D. D., LASKO.

aktualnejše obmejne potrebe, kot je to podčrtalo učiteljstvo v svoji lanski obmejni spomenici in kot je to v realnem predlogu bilo priobčeno v članku »Denar — za naše meje« in tudi v raznih predmetno aktualnih člankih v mariborskih dnevnikih.

Napovedano predavanje g. Vauda M. o predšolski spoznavi šol. novincev je preloženo in je predavala ga Višerjeva, učiteljica iz Maribora, o šol. delu v pr-

vem razredu prav temeljito, zanimivo in nazorno. Zastopala je strujo proti veliki tiskalnici kot izhodišče čitalno-pisalnega pouka, vsled česar je debata zavlela izredno živahnost ter bo radi slišanja »obeh zvonov« v prihodnjem zborovanju 4. marca t. l. sledilo v istem predmetu poročilo kor-referenta. Taka zborovanja mičejo in s priznanjem jih spremljajo roditeljski in obče nacionalni krogi!

Lep jubilej človekoljubne ustanove

Sanatorij Ruskega Rdečega križa v Vurbergu je obhajal lepo svečanost. Kakor smo že poročali, je bil šef sanatorija dr. Okolo — Kula k odklikanv z redom sv. Save III. stopnje. Ob tej priliki so govorniki omenili tudi zgodovino tega priznanega sanatorija za pljučno bolne, Sanatorij R. R. K. v Vurbergu je 1. marca slavil 15-letnico svojega obstoja. Za ureditev sanatorija v zgodovinskem vurburškem gradu so izdali že preko dva mili-

jona dinarjev. Do leta 1934 je bil sanatorij namenjen samo ruskim bolnikom, odtlej dalje pa so sprejemali tudi naše bolnike. Največ pa jih je bilo iz Slovenije. Lani je bilo 74 bolnikov, med njimi 15 Rusov. Od ustanovitve do danes se je v vurburškem sanatoriju zdravilo nad 3000 bolnikov za katere so izdali okoli din 17,500.000. Sanatorij Ruskega RK je postal eden najboljših humanitarnih ustanov v Jugoslaviji.

Žrtev vsakdanje lahkovernosti

KAKO JE CIGANKA IZRABILA LAHKO VERNOST, KO JE OBETALA NAPOVED RAZNIH SKRIVNOSTI.

Vkljub temu da je časopisje že tolikokrat poročalo, kako so cigani osleparili tudi za težke tisočake, se še vedno največje lahkoverni ljudje na našem podeželju, da jim nasedejo.

V Orehovu vas pri Stični ce prišla te dni starejša srednjeveška ciganka in se ustavila pri kmetici Ani Frasovi. Zaklepetala se je z žensko in ji rekla, da jo bo s čarovnijami ozdravila vseh boleznj, da ji bo odkrila vse njene sovražnike v vasi in med zlahto, in da jo bo rešila kratkotalo vseh nevesočnosti. Kmetica ji je ver-

jela in ji v ta namen izročila 700 din, dva poročna prstana in neizogibno svečo za čaranje. Ciganka je vse skupaj zavila, delala nekake križe nad denarjem in po kotih izbe, nazadnje pa rekla, da mora še na križev pot. Objubila je kmetici, da se še tisto noč vrne, a je ni bilo več nazaj.

Za črnolaso ciganko z modrim krikom in črnim robcem proizveduje žandarnerijska stanica v Hočah, kateri je kmetica prijavila sleparijo.

o. Iz učiteljske službe. Premeščeni so učiteljica Frančiška Jajnshek iz Framarova k Sv. Juriju ob juž. žel., učiteljica Olga Skorbecki iz Šoštanja v Kulo, prof. Drago Dornik pa z meščanske šole v Mežici na meščansko šolo v Slovenjzradcu.

o. Prejeli smo: »Glas krvi? Prvi med maloštevilnimi ki so delnice GPL prodali Zidu Dr. Mayerju, je bil celjski Nemec in veletrgovec D. Rakusch, ki je zaprosil pri GPL, naj se prenos njegovih 10ih delnic izvrši na ime Zida Mayerja. Kaj bodo k temu rekli njegovi sorjaki? Kakor se je ugotovilo, je namešč dr. Mayer dunajski Zid, ki se je umaknil k nam potem, ko je baje prestopil v protestantsko vero.«

o. V Trbovljah je neznan storilec vjopil v Špančevu gostilno in odnesel 500 dinarjev, precej žganja ter jestvin.

o. Stična se bori za novo šolsko poslopie. Ker med Ljubljano in Novim mestom ni nobene meščanske šole, so v Stični pričeli akcijo za novo šolsko poslopie. Poleg ljudske šole naj bo v tem poslopiju tudi popolna meščanska šola.

o. V Krko je padla. V Straži pri Novem mestu je pri pranju perila padla v Krko Marija Bele in utonila. Njenega trupla še niso našli.

o. Ljubljanski gostilničarji so se zbrali na dobro obiskanem zborovanju in krizirali nekatero postavke ljubljanskega mestnega proračuna, ki so za gostilničarje krivične. Sprejeta je bila obširna resolucija.

o. Zaboden z nožem. V soboto, dne 21. januarja, je neki fant zabodel z nožem Alojza Cernca iz Frama. Zadel ga je v desno stran prsi, češ sedaj sva obracunala.

o. Požar. V soboto okoli 8. ure zvečer je izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju posestnika Mlakar Josipa v Vrhllogi pri Pragerskem. Poslopie je pogorelo do tal in z njim vse poljsko orodje, seno in slama. Škoda znaša okrog 30 tisoč dinarjev. Kako je nastal požar, še ni znano.

c. Brezposelnost v Celju. Še vedno raste. Na Borzi dela je bilo prijavljenih 10. t. m. 1016 brezposelnih (879 moških in 137 žensk), 20. t. m. pa 1052 (908 in 144). Borza dela išče 2 hlapanca, 1 kovača, 1 čevljaria, miz. vajenca, 8 kuharic, 2 sobarice, 3 natakraje.

c. Vsem društvom v Celju, ki so zaprosila mestno občino za dovoljenje, da smejo pri svojih publikacijah, prireditvah in drugod uporabiti celjski mestni grb, sporočila županstvo, da mora vse take prošnje po sklepu občinskega odbora zavrniti. — Občlna razpisuje oddajo prevozna gramoza za posipanje ceste v Zavodni. Občina razpisuje dobavo 800 kosov brezovih metel.

c. Razstavo bo odprl jutri v mali dvorani Celjskega doma karikatunist Konodr. — Danes zvečer v gledališču gostovanje ljubljanske drame s »Hollywoodom«.



»Naša tehnična je razbita!«

Maribor

Družina — žarišče vzgoje

RODITELJSKI VEČER V LJUDSKI UNIVERZI V STUDENCIH.

Ljudska univerza posveča vsako leto nekaj večerov tudi vzgojnemu vprašanju. Izhodišče roditeljske sestanke, ki se je vršil zadnji četrtek, je bilo pismo, ki je bilo poslano od nekega očeta šolskega upravitelju. V pismu se pisec zgraža nad vedenjem otrok na cesti, pri igri in napram odraslim. Učiteljski zbor deške šole je čutil potrebo, da da na pismo javen in obsežnejši odgovor. To je storil na roditeljskem sestanku. Predavatelj (katehet p. Marko, šolski upravitelj Kontler in učitelj Vranec) so osvetlili razna vzgojna vprašanja. Prikazali so družino kot najmočnejšo vzgojno ustanovo, ki je tudi najzadnja opora ali pa tudi ovira šoli in nosi levi delež na vzgojnih in več ali manj tudi na učnih uspehih in tudi neuspehih. Ni šola edina in največ kriva, da otrok ni tak, kakor bi želeli starši, učitelji in družba, da bi bil. Doma dobi otrok do 7. leta vse osnove za nadaljnji razvoj svojih sposobnosti, ki mu jih šola v poznejši dobi le pomaga razvijati. Šola nikakor ne more odgovarjati za posledice napačne domače vzgoje in tudi ne za negativne vplive okolice in ceste. Šola tudi nima moči, da bi te slabe vplive odpravila in napake izpravila. Kakor naj dom podpre šolo pri njenem učnem delu, more šola pri vzgojnem vplivanju le podpreti dom, ni pa v moči prevzeti vso težo vzgojne dejavnosti, zato tudi ni edina ali največ odgovorna za vzgojne neuspehe. Ta podpora doma šoli se lahko

ob nerazumevanju staršev za smoter in način šolskega dela in ob nepoznavanju sposobnosti svojih otrok spremeni v oviro, kakor se lahko uniči tudi vzgojna pomoč šole doma, ako je stališče staršev do šole odklonilno ali celo napadajoče vprilo deca. Za primeren in odgovarjajoč učni in vzgojni uspeh je nujno odkrito in tesno ter razumevajoče sodelovanje doma in šole. Za pravilno vzgojno vplivanje v okviru doma se morajo starši poučiti o vzgojnih sredstvih, poteh in načinih in skušati morajo spoznati svojega otroka, njegove sposobnosti in posebnosti. Sredstva za spoznanje vzgojnih načel so roditeljski sestanki, pedagoški tečaji za roditelje, vzgojne posvetovalnice in »Roditeljski liste«. (Uprava »Roditeljskega lista«, Maribor, Učiteljska šola, stanje letno 24 din.)

Ob zaključku je šolski upravitelj Kontler pokazal staršem nekaj izdelkov otrok, da bi starši videli, koliko je sposoben nenadarjen, top, normalen in zelo inteligenten otrok in kako njegova sposobnost raste z leti, od razreda do razreda.

Starši so napolnili dvorano v deški šoli in so z zanimanjem sledili 2½ urnim izvajanjem predavateljev, ki so s svojim poljudnim in šegavim tonom stvorili pravo domače ozračje med poslušalci in kar najbolj želimo — s tem tudi za velik korak zblížali dom in šolo. L.

Živilski zakon in mestna klavnica

Po živilskem zakonu sme biti v klavnici pri klanju in raztlešenju živine zaposleno samo strokovno izobraženo osebe. Kljub takim določilom pa prihajajo v klavnico tako zvanji špeharji, njihove žene, dekletke in hlapci, ki nimajo potrebne strokovne kvalifikacije. Dostop imajo samo poslovođa teh špeharjev in njihovi mesarski pomočniki. Na ta način je pri-

krajšana klavniška skupina desetih mož, ki so poklicni mesarji. Vsi so tudi družinski očetje in potrebni zaslužka. Mirno morajo gledati, kako prihajajo ljudje iz drugih okrajev domačinom odjedati kruh. Zato je priporočljivo, da se za to vprašanje mestna občina resno zavzame in uredi tako, da bodo v mestni klavnici zaposleni samo strokovno usposobljeni ljudje.

„Ruski večer“ v Mariboru

Že petič prideja Ruska Matica svoj večer, ki je postal priljubljena prireditve v mariborski javnosti. S svojimi izbranimi koncerti nudi priložnosti, seznaniti se z rusko glasbo in ruskimi umetniki. Letos bo večer v večjem obsegu, in sicer 4. februarja v Narodnem domu. Peta bo sta g. Liza Popova-Karakas in g. Boris Popov, ki sta nastopala na najboljših evropskih odritih. Na klavirju igra naš priljubljeni virtuos g. dr. Roman Klasič. Spored vsebuje kompozicije Borodina, Čajkovskega, Rahmaninova, Rimski-Korsakova in Čul. Po končanem koncertu družabni večer; svirata dva jazz-a. H kitari poje ruske pesmi g. Lebedev. Upamo, da se bo tudi letos našo občinstvo udeležilo v velikem številu te prireditve in s tem dalo možnost Ruski Ma-

tici, vzdrževati svojo šolo in knjižnico, prirejati predavanja ter podpirati svoje revne.

Zborovanje pobreških gasilcev

V nedeljo popoldne je bil pri Riedlu občni zbor Gasilske čete na Pobrežju. Zborovanje, ki je bilo dobro obiskano, je vodil predsednik g. Jože Klemenčič. Po njegovem izčrpnem poročilu je sledilo poročilo tajnika g. Milana Klemenčiča. O blagajniškem stanju je poročal gosp. Maks Kašman. Volitev ni bilo. Pobreško občino je na zborovanju zastopal župan g. Stržina, ki je v imenu občine obljubil gasilstvu vso pomoč.

Jetnišnica v preteklem letu

Lani je bilo v mariborski jetnišnici 2444 oseb, od teh 1566 obsojencev, 29

v preiskovalnem zaporu in 239 v priporu. V jetnišnico je prišlo preteklo leto 377 tatrov in vlomilcev, pretepačev, ublaževalcev in morilcev pa 118. Za 101.696 oskrbovalnih dni je uprava jetnišnice uporabila okoli 813.388 dinarjev. Zaradi ubitavstva je carinska oblast izročila v jetnišnico 299 tihotapecev. Jetnišnica je lani na prihrankih izplačala 20.000 dinarjev. Ves denarni promet tukajšnje jetnišnice je znašal lani 990.000 dinarjev. V jetnišnici so lani umrli samo trije jetniki.

Mariborska lahkoživka pobegnila iz ljubljanske bolnišnice

Mariborska policija je imela vsa leta mnogo posla z 19-letno Jožefo Brglezovo. Lansko leto so jo spravili v pobliževalnico v Begunjah. Te dni so mladenko oddali na zdravljenje v ljubljansko bolnišnico. Lahkoživka Jožefa je prežala na ugodno priliko za pobeg. Včeraj je res pobegnila. Kar v bolniški obleki jo je pobrisala. Skočila je skozi okno, preplezala vrtno ograjo in izginila. Brglezova bo skušala najbrže zopet priti v Maribor, kjer pa jo bo policija kmalu ujela in poslala pičko nazaj v kletko.

m. Odklivanje cerkvenih dostojanstvenikov. Papež je imenoval mariborskega prošta dr. Maksimilijana Vraberja za apostolskega protonotaria, stolnega dekana dr. Franca Cukalo pa za svoločnega hišnega prelata.

m. Mariborski škof v Zagrebu. Mariborski škof dr. Ivan Tomažič se je odpeljal v Zagreb, kjer bo prisostvoval seji jugoslovanskega episkopata.

m. Iz železniške službe. Višji kontrolor v pokolu Josip Ferik je imenovan za višjega kontrolorja na železniški postaji v Mariboru.

m. 40.000 dinarjev bodo te dni razdelili med slovenijorske siromake. predvsem med siromake iz občine Velka. Ta podpora gre iz milijonske zapuščine slovenijorskega apostola milijonarja Mesarica, ki je naložil v glavni hranilnici pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah milijon dinarjev za slovenijorske siromake. Med nje razdelijo vsako leto veliko vstopa.

m. Kostanje sekajo tudi v Prešernovi ulici. Mesto njih bo občina spomladi nasadila javore.

m. Vsi lastniki vozov v mestu Maribor se ponovno opozarjajo, da morajo do 31. t. m. prijaviti davčni upravi za mesto Maribor število vozov in plačati obenem takso za državni cestni fond za polovico leta 1938. in celo leto 1939. Ta taksa znaša letno za vozove na vzmeteh 50 din. za vozove brez vzmeti 40 din in za dvokolnice 20 din. — Ravno tako se opozarjajo tudi lastniki tovornih avtomobilov, da prijavijo do 31. t. m. število vozil z označbo znamke in številke ter nosilnosti v svrhu odmere vozarinske takse za leto 1939. Kdor ne prijavi vozil pravočasno, se kaznuje po zakonu o takсах. Tiskovine in potrebna pojasnila se dobijo pri davčni upravi za mesto Maribor.

m. Epileptični padel s kolesa. Ko se je včeraj zjutraj peljal pekovski pomočnik Franc Bednaršek s kolesom preko Glavnega trga, je dobil epileptičen napad. Bednaršek je padel s kolesa in se poškodoval. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

m. Moža išče. Alojzija Hafner iz Trstenjakove ulice je prijavila policiji, da že več dni pogreša svojega 37 let starega moža Rafaela. Odšel je z doma in vzel s seboj 4000 dinarjev ter se doslej še ni vrnil.

m. Tatvina zlate zapestne ure. Štivilji Jožici Badoko z Betnavske ceste 31 je nekdo ukradel zlato zapestno uro.

m. Obleko krajezo. Zasebnica Neza Petrovič iz Gosposke ulice je prijavila, da ji je bil iz omare ukraden plašč Delavcu Frideriku Egerju iz Studencev je nekdo odnesel lopič.

m. Z dežnikom je premikastil neki D. zasebnico Ano Voglarjevo na Betnavski cesti. Dogodek je prijavljen policiji.

* Sreča je pred vratil! Milijoni Vas čakajo! Treba vam je in nabaviti srečno drž. razr. loterije pri VIRU SREČE »Putnik-uc, Maribor. Zrebanje petega (zadnjega) razreda od 11. febr. do 9. marca. Din 56.927.000.— je na razpolgo! Pohitite!

* Svetosavska proslava. Opozarjamo cenj. občinstvo, da bo proslava v petek, 27. t. m., v Sokolskem domu. Vabimo vese narodni Maribor, da se je udeležiti in se tako pokloni velikemu prosvetitelju. Dopoldne pri šolski proslavi z lepim sporedom je vstop prost, za zvečer k elitnemu koncertu z bogatim sporedom na so vstopnice v predprođaj v trgovini g. Zlate Brišnik, vogal Slovenske in Gosposke ulice.

m. Nočna lekarniška služba: Mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25—85; lekarna pri Sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25—32.

Kino

* Grajski kino. Do vključno četrta ponovitev prekrasnega filma »Gročica Walewska«. Greta Garbo. — Prige: »Havajske melodije«.

* Esplanada kino. Delno v Jugošlaviji posneti senzacijski pustolovni film »Njegov najtežji slučaj« s Harry Pielom.

* Kino Union. Danes zadnjič velenapeti film, poln misterij in senzacij, »Dah smrti«, Boris Karloff.

Mariborsko gledališče

Torek, ob 20.: »Matura«. Red B. Sreda: Zaprt.

Četrtek, ob 20.: »Vse za šalo«. Red A. »Vse za šalo« v spremenjeni zasledbi. Radi obolenosti Harastovića je prevzel vlogo Muhe Verdonik, vloga konzula Svedra pa Crnbori. Predstava se ponovi v četrtek, 26. t. m., za red A.

Prošnja gledališče uprave. V smislu popovno izražene želje publikje se naprošajo dame, ki prihajajo na parterne sedeže, da odložijo svoje klobuke v garderobi, da bi videlo tudi za njimi sedeče občinstvo na oder.

Kultura

II. Umetnostni teden v Mariboru

Mariborski Umetniški klub je sedaj dokočno določil, da priredi svoj II. Umetnostni teden v času od 10. do 16. aprila letos. Prišel se bo na Velikonočni ponedeljek 10. aprila dopoldne z razstavo slik in kipov likovnih umetnikov s področja bivše mariborske oblasti, ki bo prirejena v muzejskih prostorih v Gradu. V torek 11. aprila zvečer bo koncert, na katerem se bodo igrala večinoma nova, nagradna dela domačih skladateljev. V četrtek 13. aprila bo literarni večer, na katerem bodo brali svoja dela domači pesniki in pisatelji. V soboto 15. aprila bo v gledališču predstava po možnosti domačega dela, po predstavi pa bo družabni večer Umetniškega kluba z razdelitvijo literarnih, glasbenih, likovnih in igralških nagrad.

I. Umetnostni teden v Mariboru, ki ga je priredil Umetniški klub predlansko leto v jeseni, je pokazal, da sta naše mesto in naša pokrajina zares aktivna sotororca slovenske narodne umetnosti, a da je tudi v naši javnosti dovolj živega razumevanja in zanimanja za to našo domačo umetniško tvornost. II. Umetniški

teden bi moral biti že lani, a je bil zaradi državnozbornskih volitev preložen na čas po Novem letu. Kakor prvo, tako je v glavnem omogočila tudi to drugo pomembno prireditve naša banska uprava z denarno subvencijo, iz katere bodo na podlagi predlogov posebnih žirij podeljene po tri nagrade za literaturo, glasbo, dela likovne umetnosti ter igralske kreacije, odnosno režije. Prva nagrada znaša 1500 din; druga 1000 din in tretja 500 din.

Razen banske uprave so podprle akcijo Umetniškega kluba tudi še mariborska mestna občina in nekatere domače denarne, industrijske in trgovske firme, poseben prispevek je pa nekalz tudi Rotarski klub v Mariboru. Ako bo letos za prireditve Umetnostnega tedna vsaj toliko razumevanja, kakor ga je bilo prvič, potem ni dvoma, da bo tudi moralna stran častna.

k Podaljšanje roka za prijave. Ker je II. Umetnostni teden preložen na sredi meseca aprila, je Umetniški klub podaljšal tudi rok za nagrade do 1. marca. Ni

pa podaljšan rok za izročitev dramskih in glasbenih del, ki se morajo postati Umetniškemu klubu v Mariboru najkasneje do 1. februarja. Podaljšanje za ti dve panogi ni mogoče, ker bi sicer bilo premalo časa za nastudiranje.

k Mariborska mestna občina za likovno umetnost. Mariborska mestna občina je sklenila, da vstavi v svoj vsakoletni proračun 20.000 din za odkup slik in kipov na mariborskih razstavah. Ta vsota je vnešena tudi že v letošnji proračun. S tem sklepom je storila mestna občina nov korak k izpolnjevanju svojih kulturnih nalog, ki ji jih nalaga položaj naše mesta in naše narodne umetnostne tvornosti. Prvi korak je bil storjen z ustanovitvijo trajne mestne literarne nagrade v iznosu 5000 din. Ze od prej pa podpira mestna občina po svojih močeh tudi naše gledališče.

k Nova hrvatska revija. V Subotici je prišel izhajati z Novim letom nov časopis za leposlovje in esejstiko, »Klasje naših ravni«, pri katerem sodelujejo bunjevski pesniki, nisalitelji in esejisti.

k Gunduličev grob najden. V soboto so po dolgem odkopavanju v cerkvi »Male Braće« v Dubrovniku končno našli grob velikega dubrovniškega pesnika in dramatika Ivana Gundulića. Grob so odkrili

pod glavnim oltarjem in ga spoznali po pesnikovem grbu na pokrovu. Odkritje groba so oznanili Dubrovniku zvonovi. Ze od odkritja dalje se zbirajo nad zadnjim počivališčem velikega pokojnika množice ljudi, ki krase grob s cvetjem in svečami. V prihodnjih letih bo na grobu postavljena spominska plošča.

k Smrt Miloša Weingarta. Zadet od kapi je umrl pretekli teden v Pragi znan slavist, univ. profesor dr. Miloš Weingart. Weingart je bil rojen v Pragi leta 1890., s 23. letom je že dokonalni univerzitetne studije, l. 1919. je pa po nekaj letih srednješolske službe postal že profesor slavistike na univerzi. Dasi že razmeroma mlad, je vzgojil celo vrsto novih slavistov in zapustil veliko število odličnih znanstvenih razprav, ki omenijo izredno obogatitve slavistike. Bil je član mnogih znanstvenih društev ter urednik ali sodelavec cele vrste časopisov. Slavistika ga bo težko pogrešala.

k Illustrierte Zeitung, Leipzig, objavlja v svoji 4898 številki z dne 19. I. članek o Italijanski vojni mornarici, o arabski mladini, vojnji po reki Hoangho, zimi v Nemčiji, židovski državi, izseljenih, oplačah, politiki itd. Zvezek brase lepe ilustracije, med njimi tudi slika našega kraja in kraljice Marije.

Gospodarstvo

Naš sadni in vinski pridelok

Lanska letina sadja in vina je bila v Sloveniji srednje dobra. Pri tej trditvi je treba seveda izvesti nekatere slovenske kraje, kjer so uime malone popolnoma uničile lepo obetajoči pridelok. Vendar pa je na splošno celotna statistika, ki ji je priključen tudi pregled komadov sadnega drevja, prav povoljna. Samoposebno se razume, da s takim stanjem sadjarstva se niso izčrpale vse možnosti, ki jih nudi Slovenija za to važno panogo našega gospodarstva.

V naslednjem statistika o sadnem pridelku v primeri s položajem v letu 1937.:
Število rodnih dreves Pridelok sadja
1. 1937. 1. 1938. 1. 1937. 1. 1938.
komadov komadov stotov stotov
slive 870.615 867.114 31.445 14.388
jabolka 2.201.581 2.337.645 430.430 425.405
hruške 739.755 738.871 80.199 27.684
orehi 173.431 179.469 16.707 4.406

češnje	208.254	215.173	24.436	15.862
višnje	11.420	12.346	783	783
marelice	17.190	19.337	724	994
breskve	67.072	77.235	2.834	3.877
kutine	4.526	5.108	243	191
kostanj	261.047	240.521	27.384	24.502

Kljub temu da vlada v vinogradništvu še nekoliko nepovoljen položaj, je vendar tudi ta panoga zabeležila v primeri z letom 1937. lep napredek, ki je posebno viden pri pridelku na ha. V Sloveniji je bilo leta 1937. 26.072 ha vinogradov, ki so dali 287.007 lit. pridelka ali povprečno 11 lit na ha. V letu 1938. se je površina vinogradov povečala na 27.087 ha. Pridelok je lani znašal 398.499 lit; povprečno 14,7 na ha. Celotni pridelok vina je bil za 38,8 odst. večji kot 1937. Ko se bo položaj v tej panogi normaliziral, bo napredek še vidnejši, zlasti če bodo nastopile ugodnejše prilike za izvoz.

Naglo nazadovanje zaposlenosti

Statistika Osrednjega urada za zavarovanje delavcev pravi, da je bilo novembra zavarovanih 728.391 delavcev in nameščencev. Opaža se naglo sezonsko nazadovanje zaposlenosti. Povprečno število zavarovancev v novembru je bilo za 16.324 nižje kakor v oktobru. Lani je padec znašal samo 8737. Dočim je število zavarovancev od septembra do no-

vembra preteklega leta znašal 7116 članov, je znašal letošnji padec 26.292. V letih 1935. in 1936. pa se je v tem razdobju število zavarovancev celo povečalo. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala v novembru 24.15 dinarjev, celotni zavarovani zaslužek delavcev in nameščencev pa 448 milijonov dinarjev.

Evropska proizvodnja nafte

DOČIM V ROMUNJI PADA, V NEMČIJI STALNO NARAŠČA.

Proizvodnja nafte v Evropi je v preteklem letu znašala 6,6 milijonov ton, leta 1937. pa 7,1 milijonov ton. Po največji statistiki zavzema v Evropi glede proizvodnje nafte Sovjetska Rusija prvo mesto. Izvoz iz Rusije pa je v zadnjih letih zelo omejen. Rusiji sledi Romunija, ki porabi razmeroma malo količine nafte, zato pa je tem boljši izvoznik nafte in naftinih derivatov. Kljub temu pa je bil lanski izvoz nafte iz Romunije mnogo manjši kakor prejšnjih pet let. Vzrok je manjša proizvodnja nafte, ki je lani padla od 8,7 mil. ton na 7,1 mil. ton. Na tretjem mestu je bila preje Poljska, kjer pa je pro-

izvodnja nafte znatno padla. Lani je znašala samo še 507.000 ton, dočim leta 1925. 812.000 ton. Proizvodnja nafte v Evropi izgleda tako-le (v tisočih):

	1932.	1936.	1937.	1938.
Sovi. Rusija	21.375	27.416	28.397	29.300
Romunska	7.348	8.701	7.147	6.600
Nemčija	230	445	453	625
Poljska	557	511	501	507

Proizvodnja nafte v Nemčiji stalno narašča. Lani je znašala skupno z Avstrijo 625.000 ton, leta 1937 pa 453.000 ton. Tako je Nemčija v tem pogledu pred Poljsko na tretjem mestu.

Veliko povpraševanje po medmurskih konjih

Zadnje dni je vedno večje povpraševanje po težkih medmurskih konjih. Kupci kupujejo te konje za Nemčijo in Švico. Povpraševanje je toliko, da primanjkuje konjev. Zato pa je tudi cena precej visoka. Konje prodajajo po 8 do 10 tisoč din. Konjereji so se odločili, da bodo odslej rejli težkih medmurskih konjev posvečali še več pažnje.

z. Rusija je prepovedala izvoz lana, ker se bo ves domači pridelok porabil doma.

Sport

Skupine za hokejsko svetovno prvenstvo določene

V nedeljo so bile v Bruslju izžrebane skupine, v katerih se bodo vršila tekmovanja za svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. V grupi A bodo tekmovale Nemčija, USA, Italija in Finska, v grupi B Češko-slovaška, Švica, Letonska in Jugoslavija, v grupi C Kanada, Poljska in Nizozemska, v grupi D Anglija, Madžarska in Belgija. Skupini A in C bosta tekmovali v Baslu, B in D pa v Curihu. Po dveh najboljših moštvi iz vsake skupine bošti prišli v semifinale, toda rezultati semifinalnih tekem ne bodo veljali za finalne, kakor je bilo doslej običajno pri teh tekmovanjih.

DVAJSETLETNICA ZNP-a.

Letos bo proslavila Zagrebška nogometna podzveza svojo 20-letnico ter bo ob tej priliki priredila več prvotrstnih domačih in mednarodnih prireditvev, za zadnje pridejo predvsem v poštev italijanski klubi. Kot termini za proslavo se omenjajo 25. in 29. junij ter 2. julij.

FRANCIJA—POLJSKA 4 : 2 (2 : 0).

V Parizu je reprezentanca Francije pred 40.000 gledalci po odlični igri gladko porazila Poljake, Visoka zmaga preseneča, ker je po zadnjih neuspelih francoske enajstorice nihče ni pričakoval.

TURNIR V BREMENU ZAKLJUČEN.

Teniški turnir na pokritih igriščih v Bremenu je zaključen. Za finale gospodarstva sta se z zmagama nad Redlom in Csikosom plasirala Menzel in Henkel. Menzel je zmagal 6 : 4, 7 : 5, 6 : 4.

V damskem singlu je v finalu Američanka gđ. Wheeler porazila gđ. Ko-

vačevo s 6 : 4, 6 : 3, v finalu pa Madžar-gđ. Somogyi 6 : 4, 6 : 4.

V konkurenci gospodarstev v dvoje sta po triurnem boju zmagala R. Menzel-Metaxa nad parom Goeperth-Bentner 8 : 6, 6 : 4, 6 : 8, 13 : 15, 6 : 4. Pri damah v dvoje je zmagal par gđ. Hamel-Wheeler proti gđ. Kováč-Somogyi 6 : 4, 6 : 3, pri mešanji parih pa sta zmagala gđ. Hamel-Bentner nad parom gđ. Wheeler-Metaxa 7 : 5, 6 : 3.

s. Jugoslovanska nogometna reprezentanca je od ustanovitve do danes odigrala 107 tekem. Razmerje zmag in porazov je 46 : 46, neodločenih rezultatov pa je bilo 15.

s. Ustanovni občni zbor Težkoatletске podzveze je bil v nedeljo v Beogradu. Novo izvoljeni upravi načelnije industrijec Miloje Radivojević.

s. Avtomobilisti na dirki v Monte Carlo so prispeli na cilj. Rezultati bodo objavljeni kasneje.

s. V Parizu se je začelo francosko prvenstvo na pokritih igriščih s prisenečenjem. Berthe je porazil kapetana francoske ekipe Brugnona v štirih setih 6 : 1, 6 : 1, 7 : 9, 6 : 4.

s. Francija B—Luksemburg 4 : 2. Tekma se je odigrala v Luksemburgu. Zasluzena zmaga Francozov.

s. Kanada—Nemčija 7 : 2. V okviru zimsko-sportnega tedna v Garmisch-Partenkirchenu je reprezentanca Kanade premagača v hokeju na ledu Nemčijo v razmerju 7 : 2.

s. Ujpest je na potovanju skozi Solun igral proti reprezentanci Salonu in zmagal 6 : 0 (2 : 0).

s. Nogometno prvenstvo Južne Amerike se odigrava v Limi. V prvem kolu je Paragvaj premagal Čile s 5 : 1, Peru pa Ekuador s 5 : 2; Urugvaj je v prvem kolu počival.

Šah

Turnir v Birminghamu

Cim je bil zaključen turnir v Hastingsu, se je začel manjši turnir v Birminghamu, ki so se ga udeležili tudi trije tuji mojstri, ki so v Hastingsu igrali v rezervnem »A« turnirju. Zmagal je Holandec Prins s 7 točkami od 9. Drugi in tretji sta bila List in Price s 5½. Price je povzročil senzacijo, ker je izgubil prve tri partije, od zadnjih šestih pa dobil 5 in pol točke. Četrta je Reynolds (5), nadalje Mieses ter Blow (4½), Butcher in Wood (4), Silverman (3½) in Learner (1½). Mieses je začel dobro, vendar je bil preveč utrujen, da bi izdržal tempo dveh zaporednih turnirjev. Ta turnir je prinesel tudi majhno izpremembo v našem prirerjanju. Igrali so namreč v štirih birminghamskih klubih istočasno in ne, kot je do sedaj bilo v navadi, na enem prostoru. S tem so tudi odbili prevelik naval kibicev, ki so, čeprav so bili vsi štirje klubi nabito polni, vendarle pri-

šli na svoj račun.
S. A. M. Fine se piše novi prvak angleške grofije Warwick. Z ameriškim Fineom ni v sorodstvu.

AVSTRALSKO PRVENSTVO.

V Sydneyju je bilo te dni končano avstralsko šahovsko prvenstvo. Rekordno zmago je odnesel G. Koshnitsky, ki je dobil 12½ točke od 13 možnih. Drugo in tretje mesto si delita Watson in dose-danje prvak Purdy s 10 točkami.

Partije iz Leningrada in Moskve

INDIJSKA OBRAMBA.
(6. kolo v Leningradu).

Beli: Rabinovič. Črni: Gogitidze
1. d4, S6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, 0-0
5. Ld3, d5 6. Sge2, dxc4 7. Lxc4, a6 8. 0-0, c5 9. a3, Lxc3 10. bxc3, De7 11. Ld3, e5 12. dxc5, Dxe5 13. Tb1, Sc6 14. Sg3, b5 15. c4, bxc4 16. Lxc4, De7 17. Df3, Le6 18. Df1, Dd7 19. Lxe6, Dxe6 20. Lb2, Se5 21. Df4, Sg2 22. Dg5, Sc4? 23. Dh6! in črni preda.

ELAINE HAMILTON

ZELENA SMRT

DETEKTIVSKI ROMAN

»Znani je,« ji je rekel inspektor.
Gospa Hutchingsova je začela pregledovati inventar.
»Prav vsak košček je premaknjen in pogledite to svinjariko na mojih ološčenih tleh. Peklensko umazano kredo zverf!«
»Ste prepričani, da je bilo to zverf ološčeno, gospa Hutchingsova?«
»Kaj? Prepričana? — Lahko stavite glavo, da sem prepričana! In zdaj to pogledajte — le pogledajte!«
Inspektor je bil vesel, da je lahko to storil in slišal strokovno mnenje in potrdilo, kje je zofa stala, ko je postrežnica odšla.
»Menda so se sli skrivale,« je zaničljivo pripomnila. »Pa so zlezli semle v mokri, zablaceni obekli — še to povrh! Tako je, kakor da je kak umazane pritišnil roko semle na papr na zidu. Moram poskusiti s kruhom to odstraniti, ko bom ološčila parkete.«
Reynolds se je uradno vzravnal.
»Ničesar se ne smete dotakniti, gospa Hutchingsova.« je rekel s poudarkom avtoritete. »Jaz sem inspektor iz Scotland Yarde.«

Postrežnica si je mirno popravljala klubuk in posmehljivo pogledala Reynoldsa.
»Dobro! In jaz sem kraljica iz Sabe, ampak jaz se ne napihujem,« je izjavila. »In zdaj se poberite, pa prav hitro — vi in vaš kompanion, če je še tukaj.«
Inspektor Reynolds je bil upravičeno ponosen na svoj smisel za dostojno uradno nastopanje in zdaj se je znatno iztreznil, ko je videl, da mora seči po rezervi, če hoče, da bo napravil primeren vtis na gospo Hutchingsovo. In da potrebuje tudi še celo stražnika, da bi izprčal njegovo istovetnost!
Toda resnično dejstvo, ki je ukrotilo to ženo, je bil šele končni stavek inspektorjev.
»Mrlič v jedilnici! Ampak — to je grozno!« je prestrašena šepetala. »Pa menda vendar ne gospod Indram?«
»Ne. Eden njegovih prijateljev. Gospod Karel Ardeen. Ali ste ga videli kdaj tukaj?«
Žena je od presenečenja debelo pogledala.
»Gospod Ardeen! — Ampak ta ni bil

14 prijatelj gospoda Ingrama!« je vzkljknila.
»Ali ste kdaj slišali, da sta se pripravila?« je vprašal inspektor.
Gospo Hutchingsova se je grizla v ustnico.
»Prepirala ravno ne, gospod, ampak tako malo kakor ostre besede, in gospod Ingram...«
Utilnila je in se krademo ozrla na inspektorja.
»Kar nadaljujte, prosim,« je vljudno izpodbujal.
»Morda bi tega ne smela ponoviti, gospod. Gospod Ingram je nekoč rekel — mislim, da je bilo to prejšnji teden: »Storil sem, kar ste želeli, Ardeen, in od srca bi si želel, da vas nisem nikoli videl. Cim manj boste hodili sem, tem boljše. Imam vse te stvari iz še živ!«
»Da, da!« se je vmešal inspektor. »Ali ste videli kdaj koga drugega izmed gostov?«
»Nobenega, gospod. Jaz tukaj pospravljam in sem pogosto že proč od tod, preden pride gospod Ingram iz svoje sobe. Parsons ima na skrbi njegovo spalnico, kadar pozno vstane.«
»Kadar ima Parsons ponoči prosto, kam hodi?«
»K svojemu bratu, mi je rekel nekoč. Ne vem pa, kje stanuje.«

»Vi ste izgubili ključ od stanovanja, kaj ne?« je rekel prijazno Reynolds. »Kako se je to pripetilo, gospa Hutchingsova?«
Žena je od zadrege zardela.
»Rada bi to vedela,« je rekla. »Imam svoje napake, res, toda nihče ne sme reči, da sem zanikarna. Parsons strašno nerad nakupuje pri trgovcu, in tako mi da večkrat kak novce, da bi mu to jaza prinesla. Nekako pred tednom sem prišla natovorzjena z zavitki, odklenila sem vrata in šla v kuhinjo. Potem sem se vrnila po ključ — toda ključa nikler! Prisegla bi lahko, da sem ga pustila v vratih!«
»Je bil kdo na stopnicah?«
»Nihče, gospod! Še nalašč sem pogledala.«
»Dobro. Ne dotikajte se to sobe, niti jedilnice. Bom že jaz to razložil gospodu Ingramu.« Reynolds se je ostro obrnil, začuvši iz predsobe znan zvok. Nekdo je poskušal odkleniti vrata s hodnika!
»Idite v kuhinjo — brz in po tihem!« je velel ženi.
V predsobi je bil civilni stražnik, ki je ravno nastopil službo, in detektiv Jenkins. Oba sta bila v zadregi in vidno jima je odleglo, ko je prišel Reynolds.
»Vrata so na zavoro, kakor ste odredili,« je šepetal Jenkins.
(Dalje sledi.)

